

זוהר כרך א (בראשית) פרשת ויחי דף רכז עמוד א

בההוא יומא דנפק לעלמא כלהו קיימין בקיימיהו ואזלין וטאסין בעלמא נחתין ואזהרן לב"נ כל יומא ויומא בלחודיו, ...ת"ח באברהם דזכה מה כתיב (שם כ"ד) בא בימים משום דזכה, כד אסתלק מהאי עלמא באינון יומין ממש דיליה עאל ואתלבש בהו ולא גרע מההוא לבוש יקר כלום דכתיב בא בימים,

רמב"ן בראשית פרק כה

(ח) זקן ושבע - שראה כל משאלות לבו ושבע כל טובה, וכן ושבע ימים (להלן לה כט), ששבעה נפשו בימים, ולא יתאוה שיחדשו בו הימים דבר, וכענין שנאמר בדוד וימת בשיבה טובה שבע ימים ועושר וכבוד (דברי הימים א כט כח). והוא ספור חסדי השם בצדיקים, ומדה טובה בהם שלא יתאוו במוותרות, כענין שנאמר בהם תאות לבו נתת לו (תהלים כא ג), ולא כמו שנאמר בשאר האנשים אוהב כסף לא ישבע כסף (קהלת ה ט), ואמרו בו (קהלת רבה א יג) אין אדם יוצא מן העולם וחיצי תאוותיו בידו, יש בידו מנה מתאוה מאתים, השיגה ידו למאתים מתאוה לעשות ארבע מאות, שנאמר אוהב כסף לא ישבע כסף:

רבי נחמן - ליקוטי הלכות תפילין הלכה ה'

בַּעֲבֹדֶת ה' שְׁהוּא עֵקֶר הַחַיִּים בְּאֵמֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים ל'), "כִּי הוּא חַיָּה". וְהַעֲקָר עֲבֹדֶת ה' שְׁיִהְיֶה עֲבֹדָתוֹ בְּכָל פְּעַם מְחֻדָּשׁ וְלֹא יִפְּלֵ לְזַקְנָה שֶׁל הַסְּטָרָא אֲחֵרָא שְׁלֹא תִזְקֵן עֲבֹדָתוֹ אֶצְלוֹ ח"ו, וְכִמוֹ שֶׁהַזְּהִיר רַבְּנֵי ז"ל עַל זֶה וְאָמַר שְׁאִסּוּר לְהִיּוֹת זָקֵן. הֵן צְדִיק זָקֵן. הֵן חַסִּיד זָקֵן, זָקֵן אֵינוֹ טוֹב וְכוּ', כְּמִבְּאֵר בְּהַשִּׁיחַ

שפת אמת ספר בראשית - פרשת חיי שרה - שנת [תרל"א]

במדרש יודע ה' ימי תמימים כו' כי הזמן נברא. וחיות פנימיות שיש במעשה בראשית שהוא כח הפועל הוא למעלה מן הזמן. והצדיק מקרב הכל אל השורש שלא יתדבק בחיצוניות הדבר רק בפנימיות. וז"ש כל ערום יעשה בדעת וכסיל יפרוש אולת. כי אף שמעשיהן שוים. שגם הצדיק עושה עניני עוה"ז. רק בדעת ודביקות בהפנימיות כנ"ל. שזה פי' דעת התחברות כנודע. וזה ענין ישוב הדעת מה שנתישב הבינה והשכל בהמעשה שאינו עושה בלי דעת [ועי"ז גורם גם בפנימיות כן. התחברות אם להבנים] וכסיל ע"י שפורש הדבר משורשו נקרא אולת כנ"ל. וז"ש ויהיו חיי שרה ולא כתיב שחיתה כך וכך. רק שבימי' ה' כל החיות של העולם שלה...

אא"ז מו"ר ז"ל הגיד בשם הזוהר הקדוש פי' בא בימים שהביא עמו כל ההארות שהי' לו בכל יום דבר מיוחד שנברא עליו וכשמת הביא עמו כל הימים וכ"כ בזוה"ק. וי"ל עוד פי' בא בימים שכל ההארות שהי' לו נשארו אצלו לעולם [זזה עצמו פי' זקן שקנה חכמה שהחכמה קנין אצלו שנתדבק בו שלא לשכחו כלל רק להיות נטבע בו בגוף ונפש] שדרך כל אדם כשמרגיש איזה הארה ודבר חדש אז נתפעל מעט ואח"כ נתיישן אצלו ואינו מתעורר ע"י ידיעה זו עוד. ובאמת צריך האדם לזכור תמיד כל התעוררות והארות שהי' לו וזה בכלל פן תשכח וכו' אשר ראו עיניך כי כל מה שהבין האדם ונתפעל על ידו צריך להיות בזכרון והתחדשות תמיד אך ודאי השכחה בא ע"י שמניח מיד ההארה ונטבע בנטבע וגשמיות. וה' יושיענו. וז"ש באאע"ה זקן בא בימים שכל ההארות שהי' לו בכל יום ויום נתאספו כולם אצלו ביחד ... ושמעתי מאא"ז מו"ר צלה"ה פי' המשנה הלומד ילד כו' והלומד זקן כו' פי' ילד בהתחדשות שלא נתיישן אצלו כו' וז"ש באברהם אע"ה שהזקין ועכ"ז הי' כל ההארות אצלו בהתחדשות. והכלל הוא כמו שכתוב אין כל חדש תחת השמש כמו כן להיפוך כל מה שלמעלה מהשמש. חוץ לטבע. יש תמיד התחדשות כי חיות ה' שיש בכל דבר הוא תמיד חדש כמ"ש מחדש בכל יום כו'. ופי' תמיד בכל רגע. ולפי מה שאדם מדבק כל דבר בכח הפנימיות ואינו נדבק בנטבע וגשמיות כמו כן יש אצלו תמיד התחדשות...

מי השילוח

ואברהם זקן בא בימים וה' בירך את אברהם בכל, כתיב וזה חלקי מכל עמלי ואיתא בגמ' רב ושמואל חד אמר מקלו וחד אמר כדו, ובטח שהע"ה לא הי' מתאונן ח"ו על אבדון שעשועי עוה"ז ממנו כי כל זה לא הי' נחשב אצלו למאומה, אך התפאר בעצמו ואמר שאף שנראה שנלקח ממנו כל, עכ"ז התמצית העולה מכל חיי עוה"ז נשאר אצלו ובאלו השנים נמצא התמצית מכל חיי עוה"ז, וזה שאמר זה חלקי מכל עמלי, חד אמר מקלו מקל רומז על חיים היינו כח החיים נשאר לו, ומצינו שמקל רומז על חיים כמ"ש איש משענתו בידו וחד אמר כדו, כדו היינו כלי קבול היינו מוכן ומשתוקק עוד להוספה ובזה הי' שעשועי' כי זאת היא העיקר בחיי עוה"ז וזה פי' הפסוק ואברהם זקן בא בימים שבא אל שרשי החיים והי' כלי לקבל והשתוקק להוספות חיים מאת ה' בכל פעם יותר: